

• ייעוץ נסיון רציני להוריד את רמת-המהייה בארץ, אם תוסף אמריקה להטיל מצור כלכלי על ישראל ואם ביגיי יועציו הגיעו לכלל הכרה שהדבר דרוש, אחרי שנוכחו לדעת כי גם במקרה שמצרי איתן יישארו פתוחים לא יגיע המסחר השנתי עם אסיה אלא לסכום של 30 מיליון דולר מקסימום (כולל העברת נפט בצינור חדש דרך ישראל והגדלת ייצוא המחצבים), בעוד שהפער בין היבוא והייצוא מגיע ל-200 מיליון דולר לשנה.

כדי לחסל פער זה, דרוש להגדיל את הייצוא ב-500 מיליון דולר לשנה, כדי שהערך חמוסף יגיע ל-200 מיליון. מאחר שדבר זה אינו ניתן לביצוע, ואין שום סיכויים להגדלה ניכרת של הייצוא (פרט לסעיפים קטנים כגון אפרוחים, אבוקדו וורדים וכו'), וגם הסיכויים להגדלת הייצור לתצרוכת עצמית קיימים רק בכמה שפחים (כגון תירס למספוא) אין, לדעת יועצי ביגיי, ברירה אלא להוריד את רמת-המהייה.

אולם יתכן כי תוכנית זו תיכשל מטעמים פוליטיים פנימיים, ברגע שישראל תיסוג מעזה ושארם אל-שייך, והעזרה האמריקאית תחדוש. אם שוב יזרמו הדולארים לארץ, יהיה קשה מאד ליועצי ביגיי להתגבר על התנגדות מפלגות השמאל והאגף השמאלי של מפא"י עצמה, והמצב יחזור לקדמותו.

העם

שקט ברוטרי

בהרי ירושלים החל השלג נמס. תמונת החלום של מגדלי עיר-הקודש ובניינה ההיסטוריים, מכוסים בשיכבה לבנה עבה של שלג סיבירי, החלה נמוגה.

ההמונים, ששיחקו בקרבות כדור-ישלג או בהקמת גלמים, שכחו בשמחתם האנושית הפשוטה כי חרוק מהרי ירושלים וצפת סור ערת סערה אחרת, חשובה הרבה יותר: היא ערת הפוליטית באו"ם. כדור-הישלג שהוחלף לטו שם היו מילוליים, וכמה מן הגלמים היו מסוכנים מאד.

כשם שילדי ירושלים התפללו שהשלג לא יספיר, כן התפללו מדינאי ישראל כי הקפאון הגדול יישאר בתוקפו בכנין הענק בניירורק. כל עוד לא יזון שם הקרה, כל עוד יישאר הכל ללא שינוי, ידה של ישראל על העליונה. כי בידי ישראל העובדות הן צבאיות — החזקתן של עזה ושארם אל-שייך. כל הפשרה עלולה להיות לרעתה.

למרבית המזל, עוד נמשך השקע הברור מטרי באו"ם. אולם העין הדואגת כבר יכלה, השבוע, להבחין בעליית הטמפרטורה הפוליטית, שתפסיר את הקפאון (ראה להלן).

והחלטה המטילה על מוכרי האר"ם לבוא בדברים עם שני הצדדים כדי לברר מה אפי שר לעשות למען השלום.

מבחינה מסויימת היה זה נצחון ישראלי: לא נקבע גבול מפורש של זמן לנסיגתה, ולא הושמע האיום בסנקציות של האו"ם או של חברותיה. הקפאון הגדול נמשך. רק דאג האמרשילד יכול היה לקבוע עד מתי: הוא יכול היה לנכנס בעוד כמה ימים את העצרת ולד"רוש החלטה אנטי-ישראלית קיצונית.

כמו המתפללים בליל הכיפורים, יכלו מדי נאי ישראל לומר: "כי הנה כחומר ביד היוצר, ברצותו — מרחיב, וברצותו — מקצר". הכל נשאר תלוי בהאמרשילד.

הממשלה

חשיבותה של גמישות

"ליום יומיים, ליום יומיים, ליום יומיים — לא פחות ולא יותר..."

כאשר הכריזו השבוע כותרות עתוני ישראל, למחרת ההצבעה באו"ם, כי "ישראל תקיפה בעמדתה" יכלו להוסיף, אילו רצו בכך, את המרוזים השונים של שירי המסא. לפי כל הסימנים, היתה התקיפות מוגבלת מאד בזמן.

חשש זה נתעורר כאשר התכנסה הממשלה, ביום הראשון, לשיבתה השבועית. ביגיי נשאר בתל-אביב — הוא היה חולה. כנציג משרד-החוץ הופיע וולטר איתן, מנהל המשרד, שכוכבו שקוע לאחרונה בשמי ביגיי.

הוא הסביר כי נציגי ישראל באו"ם, גולדה מאיר ואבא אבן, מבקשים יפוי-כוח. לנהוג בגמישות" במשאומתן החדש עם דאג האמרשילד. במלים אחרות: הם ביקשו יפוי כוח להסכים סופית לנסיגת כוחות או"ם מעזה ומשארם אל-שייך, תמורת כל מה שיוכלו להשיג מהאמרשילד.

ביצת קולומבוס. יתכן שהחלטה זו היתה מתקבלת, כפי שביקש לוי אשכול, לולא הקימו שרי אחרות-העבודה סערה. "למה לנו לרמות את עצמנו?" קראו, תבעו החלטה ברורה לכאן או לכאן. מחוסר ברי"רה, ירדו חברי הממשלה תל-אביבה, אל מיטת-החולי של ביגיי, כחסידיים הבאים אל הרב.

החלטת הרב היתה ביצת-קולומבוס: יש ראל תודיע ביותיים שלא תיסוג מעמדתה התקיפה, ותתן הוראה לנציגיה באו"ם להיות נוקשים כברול. רק אחרי שנציגים אלה ירדעו על ההגבה, תתכנס הממשלה מחדש כעבור יומיים-שלושה, תחליט אז איך להיות גמישה.

היתה זאת החלטה גמישה מאד. עתוני ישראל הודיעו רק על חצייה הראשון. למעשה לא נשאר ספק כי בסופו של דבר תתישב ישראל בדישיות מוכר האו"ם. רק המועד, הצורה והנוסחה נשארו גמישים.

מפלגות

הקוסם מארץ חוץ

"מה יש לך לומר?" שאלו העתונאים הז'רויים.

הגבר הנמוך, בעל הזקן הלבן המהודר, שירד זה עתה מן המסוס, חייך על תשומת-הלב הנעימה שהוקדשה לו. "יש לי לומר שלא השמצתי את המדינה" השיב חבר הכנסת מרזכי גורוק, 72, איש המורחז. הוא התכוון לרמוז על פעילותו של ח"כ אחר, איש מק"י שמואל מיקוניס, שהשמיק ל"דעתו, את המדינה בכרית-המועצות."

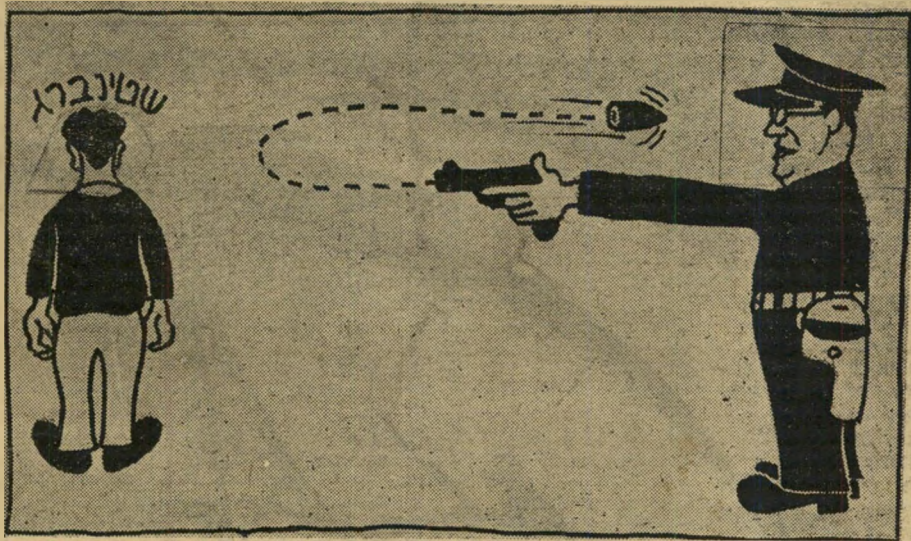
היתה זאת הודעה צנועה מדי. כי גורוק יכול היה להודיע לעתונאים הודעה סנסציונית ממש: בכיס הסנימי של מעילו נשא סכום של 60 אלף דולארים.

זדמנוביץ כושלם. כשביל נסיעה של ששה ימים בלבד באירופה, היה זה יכול מבורך מאד.

גם מנהיגי המפלגה-הלאומית-הדתית יודעים שאין זה מיבצע רגיל. מפני שהם יודים (המשך בעמוד 8)

* גורוק הציע לנסות לבטל את חסינותם של חברי-כנסת המשמיעים את המדינה בי חוץ-לארץ. לפי השמועה התכונן לבטל ה"שבוע את ההצעה, אחרי שהודיעו לו חברי מוניסטים שהם מוכנים לדון בה, ובנוא שתבטל גם חסינותם של ח"כים חסוסקים בהברחת כספים.

חדשות צבר

"קלע למטרה!"

מדיניות

מישחק מסוכן

הפתעת השבוע באו"ם היתה הודעתו ה"פתאומית של לוסטר פירסון, שר-החוץ ה"קנדי, כי הוא מבטל את הצעת-הפשרה שלו בענין ארץ-ישראל. מעטים מאד ידעו מה גרם להפתעה זו. ההסבר היה פשוט: יש ראל עצמה היא שביקשה את פירסון לבטל את הצעה.

כדי פשרות. כדי להבין את המעשה, חייב אדם להתמצא במישחק העדין של תמ"רונים ותמרונים-נגדיים בביתן-הווכחית ה"דול של האו"ם. עד כה לקחה ישראל בחשך בון את קיומם של שלושה גושים בשאלות המרחב:

- הגוש האסיאתי-אפריקאי והגוש הסוב"ייטי, המונים יחדיו 36 קולות מתוך 80.
- הגוש האמריקאי.
- ישראל וידידותיה המעטות במערב אירופה.

הצעת-הפשרה של פירסון באה ללכד את הגוש השני, כדי למנוע מאויבות ישראל את הרוב הדרוש של שני-שלישים בעצרת. אולם ארצות-הברית סיכלה תמרון זה: היא הצטרפה עם גרורותיה לגוש האסיאתי, כדי למצוא חן בעיני המורח המתעורר.

לפתע עלה בלב נציגי ישראל רעיון: אם ישנו ממילא רוב נגד ישראל, מוטב שלא תהיה שום הצעת-פשרה. כי לישראל גוח יותר להישאר סרבנית ומפרת-החלטות מול החלטה עויינת אחת, מאשר מול שתי הצעות, שאחת מהן מושרת וידידותית למחצה.

ידי היוצר. סיכם שבוע התמרונים: התי"ל-רוב הדרושת את נסיגתה של ישראל משאר השטחים הכבושים, ללא שום ערובות,

נציגות מפא"י בממשלה. שני שרים, שר המשטרה בכור שיטריט ושר החקלאות קדיש לוי, יבקשו להסתחרר מתפקידם, מסיבות אישיות. במקומו של קדיש לוי יועז, כנראה, עמי אסף, המכהן עתה כסגן שר החינוך והתרבות. על ירוש של שיטריט בממשלה, — אם כי לא כשר משטרה דווקא — טרם הוכרז סופית, אם כי ברור שגם הוא יהיה מבני עדות המזרח.

• שר המנים ירוש מהעיריות לצמצם באופן ניכר את הוצאותיהן לשנת הכאה. הנמכתו של השר: משרד המנים לא יוכל לשאת בחלק המוטל עליו בתקציבים העירוניים, עקב צימצום כללי בתקציב הממשלה עצמה. העיריות יידרשו לקצץ את סעיפי תקציביהן, לפי שיקוליהן.

• תסוכות ערתית-דתית מסתמנת באוסף. בין העולים שהגיעו לאחרונה ממצרים, נכללו גם כמה מאות קראים, שחתיקו בזאת את מרכז עדתם לישראל. סירובה של הרבנות להתיר את חרם רבי סעדיה גאון, שהוטל לפני 1190 שנה על הקראים, עשוי לעורר רוגז רג והתערבות מצד סיעות שונות בכנסת, שיאיימו לשלול מהרבנות את השליטה הבלעדית בחוקי האישות.

• לא תהיה הגנה אחירה במשמט כמ"קאסם. כאשר ייפתח המספוט, יתפלגו תנאשמים בהתאם לדרגות, ינהלו מערכות נפרדות בהתאם למעמדם, כאשר השאלה העיקרית תהיה: מי נתן פקודה למי.

• מנהיגי מרר המהנדרסים של השנה שעברה, יזכו בהבטחת אמון ניכרת מצד הברוהם למקצוע. בבחירות לועידת הסלישית של המהנדסים, שתיערך בשבוע הבא, ואשר לקראתה מתמודדות חמש רשימות, תקבל רשימת "לקודם המהנדס" מספר קולות גדול, למרות שאין מאחוריה שום מפלגה. הדבר יזגיש מחדש את העובדה שבועלי המקצועות החופשיים בהסתדרות מחשיבים את מאבקם המעמדי יותר מהאינטרסים המפלגתיים.

• אם יש ברצונך לרכוש דירה, מוטב שתמתה. מחירי הדירות יעלו בהרבה אם יבוסל בקרוב מס שבה מקרקעין. מס זה, שהיה בלתי-צודק מפני שדרש מן המוכר לשלם לממשלה אחוז מעליית-המחירים שנגרמה גם עליידי רידת ערך הכסף, יוחלף במס רחמי הון בשעור עגול של 25% ממחירו של כל נכס שנמכר.

לקראת החמי

רת המצב הפנימי, ינסה ביגיי להשיג שיתוף פעולה גם של האופוזיציה לי קו מוסכם. לצורך זה יתחיל לקיים שיחות מתי מידות, ויתכן כי במ"רועת הזמן יציע להקים גם מועצה לאומית על-יונה מיישעת, בהשתתפות כל המפלגות, מלבד מק"י.

• פעולה מוגרי רת יותר ינקוט כ-גי ביחס למפ"ם ואחרות העבודה. מסרת השיחות: סיכום מעשי של הגישושים ה"מוקדמים בדבר הקמת חזית פועלית משותפת.

בכנסת — ולטווח ארוך, הופעה משותפת של שלוש המפלגות הפועליות בבחירות הבאות.

שינויים אישיים צפויים ב

נציגות מפא"י בממשלה.